

Mužské kvarteto jsem zakládat nechtěla

Smyčkové kvarteto Eve Quartet, to jsou čtyři mladé ženy, členky FOK. Vystupují nejen s repertoárem, který by se od kvarteta dal očekávat, ale i s dalšími a mnohdy netradičními žánry. Představí se Vám na dvou listopadových koncertech, a tak jsme oslovili Vladislavu Hořovskou, zakladatelku souboru, a položili jí několik otázek.

Co bylo na začátku – angažmá ve FOKu nebo kvarteto?

Soubor jsem zakládala už v roce 2001 na objednávku pro účinkování v Japonsku. Protože jsem toužila vždycky dělat komořinu, využila jsem té příležitosti a tři měsíce v Japonsku jsme kromě vystupování pilně zkoušely, abychom měly alespoň první repertoár. Teprve postupně jsme dělaly kon-

kurzy a staly se členkami FOKu. Těžko si představit, že bychom byly každá v jiném orchestru, i takto máme s termíny zkoušek dost starostí.

Samozřejmě, že by bylo krásné, kdyby nás kvarteto zcela uživilo, není vůbec snadné a není ani ideální, když kvartetní hráči zároveň hrají tutti v orchestru – vždy znovu a znovu pak zkoušíme a jednotíme intonaci i styl. S Břetislavem Novotným, ke kterému jsme chodily s kvartetem na konzultace, jsme s trochou nostalgie vzpomínali na dobu, kdy FOK jim – orchestrálním hráčům hrajícím zároveň v kvartetu – umožnil zabývat se jen komorní hrou a z jejich funkcí v tutti je uvolnil. Ta doba je už bohužel v nenávratnu, dnes na to už nejsou peníze...

Byl čistě ženský kvartet záměr nebo to vyšlo tak nějak samo?

Nějak mám trochu strach ze smíšeného kvarteta, přece jen spolu hráči tráví velmi mnoho času, a tak to někde zajiskří... a může být problém. No, a čistě mužské kvarteto jsem zakládat nechtěla.

Vím, že hrajete nejrůznější žánry, čeho hrajete na koncertech víc?

Poslední dva-tři roky už hrajeme asi většinu klasických koncertů. Hodně nás to baví, je to vždycky výzva a práce na klasických kvartetech nikdy

Obsah

Dagmar Pecková: Co jsem vám neřekla ...2 Mozaika aktualit ...3
FOK na plakátech ...4 Německé turné FOKu ...5 Sondra Radvanovsky ...6
Gustav Mahler ...10 FOK na nových nahrávkách ...12

nekončí. Pořád se učíme, stále je předěláváme a vylepšujeme a hodně se při tom hádáme. Ale je to tvůrčí hádání.

Pak nás ale také hodně baví jiné žánry – zvláště pak, když máme možnost spolupracovat třeba s geniálním kytaristou Tommy Emmanuelem, nebo s Filipem Benešovským na jeho projektu Pink Floyd: The Wall. To jsou skvělé zážitky a velmi nás to uvolňuje.

Oba listopadové koncerty jsou žánrově hodně široké. Co od vás uslyšíme?

Kromě skladeb Martinů a Šostakoviče nabídneme i další žánry. Epoque Quartet, se kterým hrajeme společně 24.11., se specializuje na moderní jazz – v podobě pro smyčce je to opravdová lahůdka. My zase fušujeme do swingu. Máme velmi zdařilé úpravy od Václava Pokorného. Je to mistr – především v umění vedení harmonických linií – zní to ve čtyřech plně a hustě, téměř jako orchestr. Bohužel v červenci pan Pokorný zemřel. Jako vzpomínku a pozdrav tam nahoru mu chceme věnovat i blok čtyř či pěti jeho swingových hitů na koncertě s Dagmar Peckovou. Například Šumění deště, Říkej mi to potichoučku.

Bude to vaše první spolupráce s Dagmar Peckovou nebo jste spolu již vystupovali?

Bude to poprvé a snad ne naposled, něco dalšího se ještě chystá.

Máte nějaký společný oblíbený žánr jako kvarteto? Něco, na čem se všechny shodnete a co hrajete nejraději?

Ano – myslím, že se všechny shodneme na swingu. Také Piazzollu hrajeme rády – ostatně blok jeho skladeb hodláme zařadit jako předěl od klasiky ke swingu na koncert s D. Peckovou.

A rozhodně všechny milujeme Janáčka. To je skladatel, který asi nejlépe dokáže vyventilovat naše přetlaky emocí a temperamentu...

Jaké máte nejbližší plány do budoucna – co třeba nějaké CD s populárními kousky?

Přesně takové CD jsme před dvěma roky natočili. Je to docela odvážná směs klasických populárních kusů se swingem. Teď už bychom spíše rády natočily třeba právě toho Janáčka.

Myslím, že v poslední době přibývá hudebníků, kteří se kromě vážné hudby zaměřují profesionálně i na jiné žánry. Vnímáš to jako soumrak klasické hudby?

Obávám se, že v honu na posluchače budeme muset brzy hrát různé žánry téměř všichni. Neříkám ale, že je to špatně. Těší mne to, baví. Ale vnímám, že lidí, kteří jsou ochotni si udělat čas na poslech klasické hudby, opravdu ubývá. Velkou nadějí je pro nás výhrůžka, že nás v budoucnu čekají výpadky elektřiny. To bude naše chvíle, tehdy stoupneme na trhu možná ještě více než cena nafty.

*Rozhovor připravil Jan Nykrýn ml.
člen violové skupiny FOK*

Eve Quartet hraje ve složení: Vladislava Hořovská – I. housle / Monika Růžková – II. housle / Zuzana Peřinová – viola / Petra Malířková – violoncello

Eve Quartet se představí na koncertech

13. 11. 2011, v 19:30 v Dvořákově síni Rudolfiny v rámci recitálu Dagmar Peckové

a **24. 11. 2011, v 19:30** v Kosteletě sv.

Šimona a Judy v rámci Populárního cyklu FOK.

Co si nenechám v sezóně FOKu ujít!

Při otevření programové brožury FOKu na sezónu 2011/2012 jímá čtenáře zoufalství: je toho tolik, co by ucho a srdce chtělo! Jenže hlava ví, že to prostě z časových důvodů nejde. A je to tak asi dobře, vždyť mnohost je původcem zevšednění, a návštěva koncertu by tak přestala být svátkem. Takže si mohou vybírat jen „špeký“.

Na zahajovacím koncertu se těším na *Ptáka Ohniváka*, kterého jsem živě neslyšel už dlouho. Jsem zvědavý na klavírní recitál Andrease Haefliger, syna uznávaného bachovského tenoristy Ernsta: jak daleko od stromu padlo jablko muzikality? A když jsme u recitálů, samozřejmě Dagmar Pecková, vždycky zajímavá.

Mám ji ovšem také v cyklu Staré hudby: výběr z opery *Dido & Aeneas* – že by „When I am laid in earth, ... remember me, but ah! forget my fate“? (A pro-
pos, pane programový řediteli: co takhle někdy koncertní provedení celého tohoto skvostného Purcellova kusu?) A pak ji uslyším ještě v Sommerově *Vokální symfonii* za řízení Petra Altrichter. Byla by škoda pominout *Hebrejskou rapsodii* Ernesta Blocha s vynikajícím Jiřím Bártou a nepotěšit se přítom Webernovou adaptací šestihlasé *Fugy*

z Bachovy *Hudební obětiny* – jak si povede FOK pod Tomášem Netopilem? Bohužel nevyšší Dvořákovu *Stabat mater*, to je na Velký pátek... Ale vrcholem sezóny pro mne nepochybně bude Brucknerova *Symfonie č. 9* pod vedením Jiřího Kouta, dílo monumentální, žel málo hrané (jako u nás Bruckner vůbec), připsané „Milému Pánu Bohu“. A to mám ještě abonomá cyklu Staré hudby, kde je věru na co se těšit: když uvedu pouze King's Singers či Concerto italiano Rinalda Alessandriniho, co Bachovy orchestrální suity, jež zahráje Capella da camera za řízení gambisty Petra Wagnera? A vůbec... Nenechám si to ujít. A kdyby mi to náhodou v Poslanecké sněmovně chtěli zhatit, jako se jim to podařilo s Bachovými *Janovými pašijemi* na jaře, tak jim zase zazpívám!

*Daniel Korte
zpívající poslanec Parlamentu České republiky*

Co jsem vám ještě nikdy o FOKu neřekla?

Co jsem vám ještě nikdy o FOKu neřekla? No, to bych se divila, kdybych něco zamlčela. Já totiž většinou povím i to, co nevím. A to, co jsem, byť jen náhodně nestačila na sebe či na FOK povědět, už dávno odvál čas. Člověk je už přece jen ve věku, kdy (a to někdy opravdu rád?) zapo-
míná...

A tím spíše se těším na nastávající sezónu tohoto orchestru. Budu tam mít hodně práce a pak zase určitě všechno o všech napíšu či řeknu. Konečně, můžete být u toho. Tak na viděnou na koncertech!

*Dagmar Pecková
rezidenční zpěvačka FOKu
v sezóně 2011/2012*

Koncerty Dagmar Peckové v sezóně 2011/2012

13. 11. 2011, 19.30 hodin, Dvořáková síň, Rudolfinum, **Pět tváří hudby**

20. 12. 2011, 19.30 hodin, Kostel sv. Šimona a Judy, se souborem **Ensemble 18+** a **Vojtěchem Spurným**

7./8. 3. 2012, 19.30 hodin, Smetanova síň, Obecní dům, **FOK, Petr Altrichter, Vladimír Sommer: Vokální symfonie**

10./11. 3. 2012, **mistrovský pěvecký kurz**, Kostel sv. Šimona a Judy

Mozaika aktualit a informací

■ Do hobbové skupiny nastupuje za paní Moniku Bouškovou, která je na mateřské dovolené, paní Marta Bílá Sejkorová. Ze skupiny lesních rohů odešli Jana Adámková do nového působiště a Jiří Fousek po dlouholeté činnosti do důchodu (ve FOKu pracoval od 1. 8. 1977 do 11. 5. 2011!). Oběma děkujeme za spolupráci. Po úspěšném konkurzu doplnili tuto skupinu: Kateřina Javůrková, Tomáš Kolář, Petr Chomoucký a Martin Sokol. Ve skupině prvních houslí odešly na mateřskou dovolenou paní Anna Jírovcová a Kateřina Penková, za ně nastupují Miluše Skoumalová, Jakub Marek a Václav Dvořák.

■ Práci v oddělení PR ukončila paní Kateřina Riethofová, která měla mj. na starosti i periodikum FOKUS. Nově byl přijat pan Tomáš Krejča.

■ Na webových stránkách FOKU (www.fok.cz) lze zakoupit on-line vstupenky na naše koncerty, celé předplatné jednotlivých řad, CD s našimi nahrávkami a publikace, které se našeho orchestru týkají. Vše lze pohodlně zaplatit kartou on-line a kupř. vstupenky si i doma vytisknout. Výhodné je, že si můžete sami přímo vybrat i místo v sále. **A ceny našich CD a knih jsou bezkonkurenčně nízké!**

■ Velice příznivou kritiku *Gavina Dixona* na CD FOK 004, kde šéfdirigent Jiří Kout se sólisty Jiřím Hurníkem, Pavlem Peřinou a Milošem Jahodou nahrál skladby Richarda Strausse, naleznete na adrese Classical CD Rewievse <http://www.classical-cd-reviews.com/2011/07/strauss-don-quixote-prague-symphony.html> a také na adrese Hudebního portálu Muzikus.cz <http://www.muzikus.cz/klasicka-hudba-jazz-recenze/Richard-Strauss-Don-Quixote-op-35-Smrt-a-vykoupeni-op-24-01-srpen-2011/>, kde tuto nahrávku recenzuje *Bohuslav Vítek*. CD je k dostání v naší

předprodejní pokladně a on-line na našich webových stránkách.

■ **Hlavním partnerem** zahajovacího koncertu sezóna 2011/2012 je Pražská plynárenská, a.s.

■ Upozorňujeme na **veřejné generální zkoušky** našeho orchestru, které se konají vždy od 10.00 hodin ve Smetanově síni Obecního domu a to 21.9.2011 (Chačaturjan, Čajkovskij), 27.10.2011 (Smetana: Má vlast) a 9.11.2011 (Mendelssohn Bartholdy, Strauss, Sibelius).

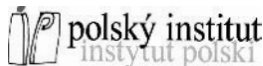
■ Srdečně zveme na **besedy**, které se konají od 18.15 v Cukrárně Obecního domu před koncerty: 14.9.2011 (hosty budou pan šéfdirigent Jiří Kout a sólista večera fagotista Luboš Hucek), 20.10.2011 (dirigent Zdeněk Mácal a varhannice Kateřina Chroboková).

■ Český rozhlas plánuje uskutečnit v období září 2011 – leden 2012 **záznam či přenos** z těchto koncertů FOK a Koncertního jednatelství: 27. 9., 8. 11., 7. 12. 2011, 10. 1. a 26. 1. 2012.

■ **Šéfdirigent FOK Jiří Kout** bude novým nositelem Ceny Antonína Dvořáka, kterou mu udělila Česká akademie klasické hudby.

Předána mu bude 7. září 2011 v rezidenci pražského primátora.

■ **Partnerem koncertu** 28.10.2011, kdy FOK zahraje pod taktovkou Lukasje Borowicze cyklus *Má vlast* Bedřicha Smetany, je Polský institut v Praze.

■ **Umělecká rada FOK** bude v sezóně 2011/12 pracovat ve složení : Vlastimil Mareš (klarinet), předseda UR, zástupce vedoucího skupiny – Rita Čepurčenko (housle), koncertní mistr – Petr Hernych (lesní roh), vedoucí skupiny – Pavel Peřina (viola), vedoucí skupiny – Zuzana Ržounková (lesní roh), zástupce vedoucího skupiny – Jan Mach (klarinet) – Martin Zelenka (kontrabas), vedoucí skupiny

Pozvánka na zahajovací koncert 77. sezóny

Weberův Koncert pro fagot je pro většinu fagotistů základním pilířem fagotového repertoáru. Když fagotista při studiích na konzervatoři dosáhne kýžené technické zručnosti, touží si zahrát z těch závažnějších koncertů napřed Mozartův koncert B dur a pak ten F dur od C. M. Webera (nepočítám-li 43 koncertů pro fagot A. Vivaldiho). A s nimi se pak setkává při účasti na hudebních soutěžích a festivalech pravidelně.

Weberův koncert mezi těmi ostatními vyniká tím, že je napsán fagotu na míru, melodické a technické pasáže jsou vyvedeny a napsány s obdivuhodnou lehkostí svědčící o dokonalé znalosti problematiky nástroje. Koncert byl napsán v době, kdy C. M. Weber působil jako

operní kapelník v Praze a vliv českého prostředí je v koncertu patrný.

Mám to velké štěstí, že si mohu tento krásný koncert, který je plný zvukové malebnosti, zahrát se „svým“ orchestrem na samém začátku nové sezóny při zahajovacím koncertu FOK pod vedením našeho skvělého šéfdirigenta, pana Jiřího Kouta.

*Luboš Hucek
zástupce vedoucího skupiny fagotů*

**14. / 15. 9. 2011, 19.30, Obecní dům,
ZAHAJOVACÍ KONCERT 77. SEZÓNY
Carl Maria von Weber: Koncert pro fagot
a orchestr F dur, op. 75
Igor Stravinskij – Ludwig van Beethoven**

Hlavním partnerem koncertu je Pražská plynárenská, a.s.

Když píšu tyto řádky, je léto, které se „horkým“ nazvat nedá. Alespoň podle počasí. Ne však podle událostí. Dva týdny po šílené střelbě norského pomatence na ostrově Utøya se Londýn a další britská města otřásají násilnostmi, které vyvolávají tlupy 11 až více-náctiletých mladíků, frustrovaných svým neuspokojeným životem. Tedy ne kdesi na druhém konci světa, kde

jsme si na to už „zvykli“, ale v civilizované a demokratické Evropě, za našimi humny. A mnohého jistě napadne, kdy tahle jiskra přeskočí k nám. Bude zde mít dost hořlavého materiálu ke vzplanutí?

Ten „materiál“ je vcelku snadné „vyrobit“. Stačí se nestarat o duše nejmenších a nechat je napospas realitě. Ta je tvrdší čím dál víc. Více materiální, více neosobní. Kolik maminek svým dětem ještě zpívá? Kolik dětí bloudí samo v prázdnotě velkoměst? Tváří se dospěle, ale uvnitř se bojí. Samoty, prázdnoty.

Neměli bychom se nechat ukolébat vědomím, že u nás to ještě není tak horké. Horkým se to brzy může stát, pokud nebude dost vůle, umu a taky prostředků nasytit mladé duše lačné po poznání. Je třeba jim nabídnout víc než virtuální svět pohodlných zážitků. Cesta k naplnění smyslu života je trnitá a dlouhá, ale měli bychom své maličké vzít za ruku a trpělivě a láskyplně je touto cestou vést. Je přitom třeba s nimi mluvit, je nutné jim naslouchat. A je také nezbytné je naučit pravidlům. Protože demokracie jsou obecně přijatá a respektovaná pravidla.

Čtělo by se mi zakončit tuto nepřilíš veselou úvahou něčím, co souvisí s hudbou. Nenapadá mě nic lepšího, než poukázat na naše snažení v tomto směru. Vždyť krásná hudba je na té trnité cestě poznání tím nejšťavnatějším plodem, který může poutníky osvěžit. Jen je třeba mít za průvodce někoho, kdo ví, kde jej najít.

Laskavě průvodce maličkým a lepší a mile hudební podzim Vám přeje

Ilya Šmíd

Pozvánka od interpreta

Skladbu Václava Trojana Žabák ze Svity Císařův slavík mám ve svém stálém repertoáru zařazenou mnoho let. V této krátké skladbičce se autorovi podařilo neuvěřitelně přesně vystihnout jak náladu (lásku – i smutek z její nenaplněnosti) tak použitím dusítka wow wow i samotný zpěv žabáka. Kombinace těchto dvou aspektů dělá z této skladby opravdu výjimečné dílko, které nemá obdobu v hudební literatuře. Ale to je teorie...

To, že jde opravdu o mimořádné dílo uvidí a uslyší každý během koncertu. Úsměv na tvářích dětí i dospělých je nejlepším důkazem, že tato skladbička je prostě dokonalá...

*Jiří Novotný
vedoucí skupiny pozounů*

**Další aktuální informace
o dění ve FOKu naleznete
na www.fok.cz**

**2.10. 2011, 16.00 hod, Obecní dům,
Nedělní rodinný cyklus,
Slavné maličkosti českých mistrů
Václav Trojan:
Žabák ze Svity Císařův slavík**

Gratulujeme k životnímu jubileu členům orchestru a zaměstnancům FOK – srpen až listopad 2011

Mgr. Věra Jenčová, Koncertní jednatelství FOK
Josef Riedlbauch, I. housle
Vladimír Bažant, violy, zástupce vedoucího skupiny
MgA. Petr Malíšek, violoncella

Ve FOKu se v poslední době narodily tyto děti:

Pavčina Machová (26. 6. 2011, na fotografii),
Sofie Anghelescu (2. 7. 2011)
a **Jan Penk** (30. 7. 2011).

Gratulujeme!

FOK na plakátech

Letos se, snad poprvé od vzniku FOK, podařilo utřídit archivní sbírku plakátů tohoto orchestru. Jde o kolekci poměrně rozsáhlou a rozmanitou, která ležela desetiletí v tichu sklepení Obecního domu. Většinu z ní tvoří plakáty k přibližně dvanácti stům jednotlivých koncertů od 12. června 1959, kdy orchestr pod taktovkou tehdy osmatřicetiletého Václava Neumanna zahrál v českobudějovické sokolovně mimo jiné Čajkovského houslový koncert, až po současnost. Nejsou však rovnoměrně rozloženy v čase, nejvíce jich pochází z let 1969–1973 a 1996–2011. Zbytek představují plakáty s měsíčními programy, zahájením prodeje abonmá, programy festivalů či portréty dirigentů. Mnohé jsou archivovány ve více exemplářích, některé až ve dvanácti.

Nejstarší plakáty z doby šéfdirigenta Václava Smetáčka tvoří jistě nejzajímavější část pokladu a dnes je můžeme pokládat za skutečné historické skvosty či rarity, např. plakáty z turné po Itálii v roce 1963, či připomínky slavnostních koncertů k výročí Vítězného února, narození Lenina či padesáti letům existence KSČ. Některé jsou znehodnocené, příliš dlouho ležely složené a spleené pod tíhou novějších plakátů, a dnes jsou již bohužel nerozluštitelné. I mezi novějšími plakáty je mnoho hodných pozornosti, např. doklady několika japonských turné, plakát z koncertu Renée Flemingové nebo připomínka spolupráce se skupinou Lucie. Při třídění bylo zajímavé sledovat nejen historické souvislosti a doby působení dirigentů a hráčů, ale také proměnu samotné podoby plakátů – z původních barevných, na šířku tisknutých na slabém papíře, přes poněkud strohé, jednobarevné v osmdesátých a devadesátých letech (již na výšku), až po dnešní pestré, kvalitně vytištěné a navržené profesionálními designéry, z nichž některé bych neváhal nazvat uměleckými díly.

Matěj Pátek

Slovo k nové sezóně

Když jsem se v roce 1948 provdala za svého muže, „přivdala“ jsem se tím i do FOKu. A jsem s ním dodnes.

Pro mého muže byl FOK láskou na celý život, ač ne vždy svítilo sluníčko nad tímhle pomyslným manželstvím. Ale tak to bývá i v těch nejlepších rodinách! Takže se nedivte, že po tolika letech společné cesty je pro mne FOK domovským přístavem, že se tam cítím jako mezi svými a že mi velmi záleží na všem, co se FOKu jakkoliv týká. Mám upřímnou radost z jeho uměleckého vzestupu posledních let a nerada vidím, když některé koncerty nejsou navštíveny tak, jak by si zasloužily.

Velkou zásluhu na tom blízkém vztahu má ovšem sám FOK a jeho vedení, které je ke mně nekonečně laskavé a pozorné. Vždy znovu mne dojmá, že mě zvou na všechny významné události, týkající se FOKu, že smím přicházet na všechny jeho koncerty a že tato pozvání vztahují i na mou početnou rodinu včetně mých vnoučat a pravnoučat. A tak ten věrný rodinný svazek trvá dodnes a já jsem za to FOKu nesmírně vděčná.

A protože se právě otvírá nová koncertní sezóna, přeji orchestru a jeho dirigentům hodně krásných úkolů, spoustu úspěchů, dostatek vděčného publika a patřičného uznání jak ze strany návštěvníků, tak i jeho nadřízených v řadách zastupitelstva hlavního města Prahy. Ze srdce zdravím členy orchestru, šéfdirigenta i vedení FOKu a těším se na další koncerty v nové sezóně.

Vaše vděčná a věrná Míla Smetáčková

Německé turné FOKu – květen 2011

Na koncertních sálech v Německu jsou fascinující dvě věci – akustická dokonalost a to, že jsou téměř vždy plné posluchačů. Obě tyto skutečnosti provázely celé turné Symfonického orchestru FOK, které proběhlo v době od 2. do 13. května 2011. S orchestrem jsme jeli vlastně nadvakrát. Po dvou koncertech blízko za hranicemi, v Regensburgu a Norimberku, jsme se vrátili do Prahy, abychom znovu vyjeli do středního a západního Německa. Koncertovali jsme ve Stuttgartu, Mannheimu, Wiesbadenu, Cáchách, turné jsme zakončili v Essenu a především v Berlínské filharmonii.

Pro mnohé členy orchestru to bylo již „několikáté Německo“. Jako manažerka orchestru jsem však zájezd k našim sousedům připravovala poprvé a tak jsem se, příznám se, těšila. Turné se mimořádně podařilo, úroveň koncertů měla

stoupající tendenci a v Berlíně se FOK pod vedením svého šéfa, Jiřího Kouta, předvedl ve vynikající formě. Publikum v Berlíně přijalo Smetanovu Vltavu, Čajkovského málo uváděný klavírní koncert č. 2 G dur v podání mladého klavíristy Nikolai Tokareva i Dvořákovu 8. symfonii velmi vřele a já jsem byla pyšná na všechny hráče, kteří ten den cestovali téměř 9 hodin autobusem a na jejichž výkonu nebyla únava ani trochu znát.

Všichni máme rádi jisté pikantní historky z koncertů a zájezdů, tentokrát se mohu podělit pouze o úsměvné chvíli z koncertu v Essenu, kdy v tištěném programu koncertu byl uveden jiný repertoár, než jsme se chystali hrát a v průběhu zkoušky zjistila naše 1. hornistka, že chybí part Vltavy. Part jsme se štěstím a díky ochotě místního archiváře stihli zajistit do začátku koncertu, a tak koncert začal pouze oznámením změny první skladby. V průběhu koncertu se ještě skupina fléten potýkala s nálety jedné dotěrné mouchy, které se tím podařilo rozesmát i kolegy u vedlejších pultů, i mnohé z nás, kteří jsme seděli v publiku.

Na koncertech FOKu mám ráda, že výkony nejsou nikdy jen „klasicky strojené“, ale mají i jakýsi lidský rozměr. Myslím, že je to jedna z věcí, kterou oceňují také stálí posluchači a abonenti našeho orchestru. Stejná atmosféra vládla na všech koncertech turné, a FOK znovu prokázal, že je ve výborné kondici a že česká hudba je stále skvělým vývozním artiklem.

Tereza Kramplová
manažerka orchestru

Fotografie ze zájezdu na www.fok.cz

Host FOKu aneb Fusion interview s Nikolaiem Tokarevem

Ačkoli na pódiu působí mladý ruský klavírista Nikolai Tokarev velmi sebevědomě a téměř nedotknutelně a posluchače ohromuje klavírní technikou i celkovým hudebním projevem, v soukromí po koncertech je to neobyčejně milý, usměvavý a sdílný společník. Se Symfonickým orchestrem FOK strávil téměř tři týdny. Orchester přivítal mladého pianistu nejprve jako hosta svých abonentních koncertů, následně pak společně vystoupili na osmi koncertech v rámci květnového německého turné. Nabízíme Vám telegrafický rozhovor, který exkluzivně pro časopis FOKus, krátce po koncertě v Essenu, zaznamenala Tereza Kramplová.

TK: Hovoříme spolu v angličtině, proč nemluvíš německy, jsi tu nyní přece „jako doma“?

NT: Na němčinu jsem ještě moc líný, od malička cestuji a angličtina je globálnější jazyk. Také jsem žil tři roky v UK, kde jsem měl možnost poznat více místní mentalitu. Angličtina je pro mě přirozenější.

TK: Takže určitě znáš i anglické zvyky, jídlo...

NT: Ano, to je pravda, ale raději si dám španělské nebo francouzské speciality.

TK: Nedáš z ruky svůj iPhone, co posloucháš za hudbu kromě klasiky?

NT: To je pravda, mám oblíbenou aplikaci, která dokáže rozeznat z krátkého hudebního úryvku jakoukoli skladbu. Často toho využívám. Kromě klasické hudby mám rád jazz a fusion, přátelé mají fusion band, jejich hudbu mám moc rád.

TK: Jak nejraději trávíš čas, co Tě baví kromě hudby?

NT: Filmy. Jsem filmový fanoušek a moc rád chodím do kina. Mám rád tu atmosféru a je mi vlastně jedno, o jaký žánr jde. Nejraději mám ale sci-fi.

TK: Kolik hodin denně strávíš u klavíru a jaké koncerty Tě čekají?

NT: Obvykle kolem 3 až 5 hodin, když mám nějaké důležité vystoupení, nebo chystám nový program, tak samozřejmě daleko víc. Těším se na provedení Prokofjevova 1. koncertu a na Lisztův koncert č. 2.

O FOKu s nadhledem

Srovnáváním životních podmínek profesionálních sportovců a profesionálních hudebníků bylo popsáno už mnoho papíru a většinou se končí u peněz. Přesto jsem si při letošním květnovém turné orchestru po Německu uvědomil, že existuje úhel pohledu, který mě dříve nenapadl.

Během koncertu ve Stuttgartu jsme měli s kolegy kustomy štěstí. Místního inspicienta průběh utkání Česko – Slovensko nevzrušoval, a tak nám ochotně přenechal místo před obrazovkou monitoru, na kterém by se správně místo ledové plochy Orange arény v Bratislavě měla lesknout parketová plocha podia v místní Liederhalle. Byli jsme rádi, já však ucítil drobné zklamání. Pamatuji si totiž časy, ve kterých německý inspicient nepřepínal monitor ani tehdy, když hrála německá fotbalová reprezentace finále mistrovství světa.

Při souběhu sportovních a kulturních událostí se dějí v Čechách legendární věci. Sám jsem byl svědkem vzniku takové legendy během představení Žáků darebáků, které jsem s rodiči navštívil v jediné sezóně, kdy Sparta hrála druhou ligu. Mistr Horníček po písničce Traxlerův vstoupil na scénu, pravil „Sparta – Vlašim 1:1“ a sklídl potlesk na otevřené scéně od pánské části publika.

My jsme si s kolegy bohužel průběžně informace dovolit nemohli a přepustili jsme místa před obrazovkou hudebníkům aspoň o přestávce. Když pak během pauzy padaly zkušené komentáře našich muzikantů na sestavu našich hokejistů, uvědomil jsem si, že se kultura nedočká toho uznání a bohužel těch peněz, které by si zaslouhovala, dokud se Havlát nezeptá při příjezdu na stádačku Hadamczika: „Tak co, už hrají ve Stuttgartu Dvořákovu Osmou? A kdo je na prvním fagotu dneska?“

Proto dovoďte, abych shrnul:

6. května hráli naši hráči ve vyprodaném Stuttgartu v době, kdy hráli naši hráči ve vyprodané Bratislavě. V Německu se hrály tři skladby, na Slovensku tři třetiny. Při Brahmovi ještě branky nepadly. Židlický tečoval Eliášovu střelu až při druhém klavírním koncertu Čajkovského. Během koncertní přestávky padla slovenská vyrovnávací branka. Přesto naši hráči projevili profesionalitu a Osmou Dvořákovu symfonii odehráli s takovým nasazením, že museli přidat Slovenský tanec. I naši hráči v Bratislavě projevili profesionalitu a nedovolili soupeři při power play za stavu 3:2 vyrovnat. Spokojeni jsme byli ten večer všichni.

Jiří Hannsmann
vedoucí orchestrální kanceláře FOK

Sondra Radvanovsky poprvé v Praze s FOKem

Letošní lukrativní setkání se světovými operními pěvci, doplní 16. 11. 2011 koncert Sondry Radvanovské ve Smetanově síni za doprovodu Symfonického orchestru FOK. V tomto roce jsme měli možnost ji slyšet 30. 4. jako Leonoru v přímém přenosu Verdiho *Trubadúra* z newyorské Metropolitan opery do zhruba 1500 kinosálů na celém světě. V Praze vystoupí poprvé.

„Americká sopranistka – Sondra Radvanovsky“ – tak ji představil před její první Leonorou 19. 6. 1998 (představení Metropolitan opery v parku Miller Field na Staten Islandu) generální ředitel San Francisco Opera David Gockley: „Možná mě Američané chtějí vlastnit“, říká Sondra s úsměvem, „legrační ale je, že jsem se sice v USA narodila, ale necítím se opravdu jako Američanka. Můj manžel je kanadsko-britského původu, deset let žijeme v Torontu, myslím na sebe mnohem více jako na Kanadanku...“ Dodává ale, že se podle svého rodinného původu cítí i jak stoprocentní Slovanka: její otec pocházel z Čech a doma se svou matkou a sestrou mluvil výhradně česky. Sondru sice česky nechtěl učit („... říkal mi: žiješ v Americe, tak mluv jako oni“), ale ona přesto několik slov pochytala.

Sondra Radvanovsky je označována za jednu z nejlepších verdiovských sopranistek současné operní scény. Vystupovala na mnoha světových operních scénách celého světa (Metropolitní opera, Royal Opera House Covent Garden, Pařížská opera, Teatro alla Scala, Vídeňská státní opera, Lyrická opera v Chicagu, San Francisco Opera, Los Angeles Opera ad.). Její snad nejslavnější rolí je Verdiho Leonora, kterou zpívala více než 150krát v celé řadě velkých operních domů. I když ji měla na repertoáru deset let, mezinárodní proslulost jako prominentní představitelky této role jí přineslo až vystoupení v nové inscenaci Davida McVicara v MET v únoru 2009. Zcela si tehdy podmanila i generálního ředitele MET Petera Gelba. Ten přiznal, že do té doby jej její výkony příliš nepřesvědčovaly, ale její Leonorou byl zcela uchváten. Jaká byla cesta na vrchol operního Olympu, na němž dnes dvaadvacetiletá umělkyně pevně stojí? Sondra se narodila v Berwynu u Chicaga. Ani její otec Robert, ani matka Eleanor nebyli hudebníky, ale svou dcerku, která vykazovala velký hudební talent už v raném věku, povzbuzovali. Když bylo Sondře 11 let, rodina se přestěhovala do Richmondu v Indianě. Bylo to v témže roce, kdy Sondra viděla televizní záznam *Tosky* z veronské Arény s Plácidem Domingem. V řadě interview vzpomíná, jak tehdy řekla své mamince, že bude operní pěvkyní a jednou bude zpívat s Plácidem Domingem... „Malá dívka s velkým hlasem“ začala s italskými písněmi a Vaccaiiovými vokalizacemi a už o dva roky poprvé vystupuje na jevišti v Richmondu ve sboru v představení *Carmen*. Na University of Southern California byla školená jako mezzosopranistka (ostatně nádhernou tmavou barvu si její hlas uchoval). Ve studiu pokračovala v Santa Barbaře u francouzského barytonisty Martiala Singhera. Od něho dostala nahrávku *Síly osudu* s Leontyne Price se slovy:

„Myslím, že i ty budeš verdiovskou sopranistkou!“ „Poslouchala jsem Leontyne Price a myslím, že jsem si – odkud se ten hlas bere? Je tak nádherný, vroucí s tmavou čokoládovou barvou... je jako roztavená láva.“ Pak objevila Mariu Callas a trojice pěvců, kteří ji v její kariéře nejvíce ovlivnili, byla úplná: Domingo, Price a Callas.

V 21 letech začíná Sondra pracovat s Dianou Soviero, s níž se radí dodnes, a poprvé zpívá velkou roli na jevišti, Mimi v *Bohémě* v Richmondu. Ale to ještě zdaleka není začátek velké operní kariéry. V roce 1995, to jí bylo 26 let, zvítězila v konkursu Metropolitan Opera National Council Auditions a byla přijata do Lindemannova programu pro mladé umělce. Projekt založil v roce 1980 James Levine, v roce 1998 byl přejmenován na Lindemann Young Artist Development Program po Georgi Lindemannovi a jeho ženě Fraydě, kteří sem věnovali 10 milionů. Mezi frekventanty byli mj. Aprile Millo, Paul Groves, Nathan Gunn, Dawn Upshaw, Stephanie Blythe či Mariusz Kwiecień. Sondra zde pracovala s Renatou Scotto: „Opravdu mi v mé kariéře moc pomohla, ve výběru vhodného repertoáru, s hereckým zpracováním rolí, ale i v otázce samotného zpěvu.“ Tak jako ostatní studenti dostala i Sondra příležitost vystoupit v MET v menších rolích. Pak přišla Donna Anna, Elena v *Sicilských nešporách*, Alžběta v *Donu Carlosovi* a v květnu 2005 Roxana v americké premiéře *Cyrana de Bergerac* Franka Alfaniho. Byl to Domingo, kdo na Sondru naléhal, aby se této role ujal; inscenace režiséry Francesky Zambello pak putovala – i s oběma pěvci – do Covent Garden, La Scaly a Valencie. V roce 2008 Domingo Sondru angažoval do Pucciniho *Sestry Angeliky* (Los Angeles) a Donizettiho *Lucrezii Borgiu* (Washington, dirigoval Domingo). „*Lukrezia znamenala velký krok směrem k Normě*“, říká umělkyně. První Norma ji čeká krátce po pražském koncertě, 8. 12. 2011 v Teatro Campoamor ve španělském Oviedu; Adalgisu bude v inscenaci režiséry Susan Gómez a dirigenta Roberta Tolomelliho zpívat Dolora Zajick. Sondru čekají také tři Donizettiho tudorovské královny, Maria Stuarda, Alžběta v *Robertu Devereuxovi* a Anna Bolena. „*Můj hlas sice roste do velkých verdiovských i některých Pucciniho rolí, ale může také dobře zpívat bel canto a role z rané Verdiho tvorby...*“ Velké Verdiho a Pucciniho role jí přinesl rok 2010, který byl ve znamení tří osobních debutů:

Tosca, Aida a Amelie. Tosku zpívala poprvé v Opera Colorado v Denveru v dubnu, Aidu v Kanadské operní společnosti v Torontu v říjnu a Amelii v *Maškarním plese* v Lyrické opeře v Chicagu v listopadu. Toskou si splnila své přání, které vyslovila ve svých 11 letech: „*Třicet let jsem chtěla zpívat Tosku, ale teprve teď nastala ta chvíle*“, říká Sondra a dodává, že až teď se cítí být na tuto roli připravena jak vokálně, tak i po tak dramatické stránce. Vedle italského repertoáru má Sondra na svém kontě i Čajkovského Taťanu a Dvořákovu Rusalku. Tu zpívala ve španělském Bilbao v roce 2005 pod taktovkou Jiřího Kouta.

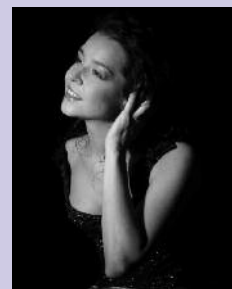
Jitka Slavíková

16. listopadu 2011 v 19.30 hodin
Smetanova síň Obecního domu
Sondra Radvanovsky – soprán
Symfonický orchestr hl.m. Prahy FOK
Francesco La Vecchia – dirigent
Barbora Polášková – mezzosoprán / host

20 % sleva pro abonenty koncertních řad FOK

Hostem recitálu je česká mezzosopranistka Barbora Polášková

„*Je pro mě čest vystupovat po boku tak vynikající pěvkyně, jakou Sondra Radvanovsky bezpochyby je. Nesmírně si této možnosti vážím a těším se především na nádherný společný duet z Normy, který paní Radvanovsky zvolila. Dále přednesu dvě árie, které jsme vybíraly tak, aby dobře zapadaly do koncepce celého koncertu, je to vášnivá árie Eboli z Verdiho Dona Carlose a emoce nabitá árie Princessy di Boullion z Cileovy Adriany Lecouvreur.*“

Host FOKu: KÜHNŮV SMÍŠENÝ SBOR

V koncertních programech Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK se v sezóně 2011/2012 několikrát představí **KÜHNŮV SMÍŠENÝ SBOR** – špičkové pěvecké těleso působící na hudební scéně už víc než půl století. Vznikl v roce 1959 připojením mužských hlasů k původně ženskému komornímu sboru, který založil ještě během svých studií na AMU v roce 1958 **PAVEL KÜHN** (1938–2003). Se sborem pracoval Pavel Kühn nepřetržitě takřka 45 let až do svého předčasného úmrtí. Poté se role sbormistra ujal na necelé čtyři koncertní sezóny (do listopadu 2006) **JAN ROZEHNAL**, následně sbormistrovskou práci převzal **MAREK VORLÍČEK** (*1979), který vede sbor už pátým rokem. Počáteční zaměření sboru na díla a cappella především epochy romantismu a novoromantismu se v průběhu let výrazně obohatilo o vrcholná díla oratorní a kantátové literatury. Tento repertoár se vyvíjel z úzké spolupráce právě se Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK, s nímž sbor provedl řadu stěžejních děl. V roce 1979 se KSS stal dokonce součástí orchestru. Dnes je však opět tělesem se samostatným statutem.

Nemalý byl a stále je podíl sboru na provádění novinek soudobých autorů – leckterá díla byla sboru přímo věnována, např. komorní kantáta *Mikeš z hor* Bohuslava Martinů, kterou Pavel Kühn dostal od skladatele do vínku k prvnímu samostatnému koncertu sboru 18. června 1959. Z poslední doby můžeme zmínit současného skladatele Miloše Boka, který sboru dedikoval svou skladbu *De profundis*. Připomeňme nyní některá z významných tuzemských vystoupení sboru v posledních sezonách: v dubnu r. 2008 byl KSS mezi účinkujícími při světové premiéře díla *Missa solemnis* Pavla Trojana, a to v rámci slavnostního koncertu k 200. výročí založení Pražské konzervatoře. V roce 2009, v roce 50. výročí úmrtí Bohuslava Martinů, měl sbor mnoho příležitostí předvést dílo tohoto skladatele, jehož tvorba ho provází od samého počátku; k nejprestižnějším uměleckým úkolům v tomto roce nepochybně patřil recitál v rámci MHF Pražské jaro, na kterém byly provedeny všechny tzv. *Polišské kantáty*. A do letošního kalendářního roku vstoupil sbor vskutku impozantně – náročným dílem Leonarda Bernsteina: *Symfonie č. 3 „Kaddish“* na abonentním koncertu královehradecké Filharmonie.

Kühnův smíšený sbor se představil i na významných domácích festivalech – několikrát vystoupil na festivalu Smetanova Litomyšl,

mj. v červnu 2008 při Slavnostní mši v rámci 50. ročníku festivalu, a na MHF Český Krumlov, kdy např. v roce 2009 zahájil festival spolu se Severočeskou filharmonií Teplice dílem věnovaným přímo Českému Krumlovu – Vodní hudbou Františka Xavera Thuriho.

Činnost sboru není omezena pouze na působení na domácí půdě. V květnu letošního roku, při příležitosti 100. výročí úmrtí Gustava Mahlera, se sbor podílel jako součást obrovského interpretačního aparátu spolu s Českou filharmonií a NDR Sinfonieorchestrem na provedení Mahlerovy *8. symfonie*, a to nejen v Praze v rámci MHF Pražské jaro, ale též v Hamburku. Můžeme také připomenout nedávné účinkování sboru s Talichovým komorním orchestrem na Festivalu l'Été Musical ve francouzském Bergeracu.

Kdybychom zmapovali veškerou koncertní činnost KSS v uplynulých několika sezonách, byl by to dlouhý seznam, v němž by nemohly chybět ani koncerty, které sbor sám pořádal a organizoval, např. koncert věnovaný skladateli Janu Hanušovi. To ale není cílem tohoto článku. Neměli bychom však opomenout koncerty, které tak či onak souvisely s činností FOK. Např. v prosinci 2009 vystoupení s Komorním orchestrem FOK v kostele sv. Šimona a Judy ve vánočně laděném programu (*A. Liehmann: Missa pastoralis*) či v posledních letech

obnovená spolupráce při uvádění populární *České mše vánoční* J. J. Ryby. Kromě těchto komornějších programů se ale sbor podílel i na provedení Sukova *Zrání* v listopadu 2010, kdy se ženská část sboru přidala k Symfonickému orchestru hl. m. Prahy FOK hrajícím pod taktovkou dir. Petri Sakariho.

Z výše uvedeného je jasné, že záběr KSS, pokud jde o žánr i stylová období, je široký – od staré hudby až po tvorbu současnou. Ostatně můžete se přesvědčit sami, přijdete-li na některý z koncertů, na nichž se sbor pod hlavičkou FOK v nadcházející sezóně představí. **Kühnův smíšený sbor se na vás i na spolupráci s „FOkem“ těší!**

Miroslava Dámcová
členka Umělecké rady KSS

Koncerty KSS v sezóně FOKu 2011/12

11. 10. 2011, 19.30 hod,
Kostel sv. Šimona a Judy,
**Mendelssohn Bartholdy, Dvořák,
Janáček, Lukáš, Martinů**

26./27. 1 2012, 19.30 hod,
Smetanova síň Obecního domu,
Olivier Messiaen: Trois petites Liturgie

18. 3. 2012, 16.00 hod,
Smetanova síň Obecního domu,
Zdeněk Liška: Filmová hudba

Koncertní jednání FOK

Klavírní cyklus zahajuje Andreas Haefliger

Na samém konci října (29.) se otevře cyklus klavírních recitálů vystoupením švýcarského pianisty **Andreas Haefliger**. Tomuto umělci sudičky přály: nejenže vyrůstal v bohaté a kulturní zemi, ale navíc se narodil do rodiny slavného švýcarského tenoristy Ernsta Haefliger. S takovým zázemím (klavíristův bratr Michael je inten-

dantem lucernského festivalu, na jehož programu se Andreas pochopitelně pravidelně objevuje) se Andreasovo hudební nadání mohlo rozvíjet v učilišti z nejprestižnějších – na newyorské Juilliard School of Music. Vynikající studijní výsledky – mimo jiné dvojí ocenění stipendiem Gina Bachauer Memorial Scholarship – Andreasovi umožnily zahájit v roce 1988 koncertní dráhu newyorským debutem (1988), a pak už se nadaný mladý muž, u něhož si odborníci začali všimnout nejen svrchované techniky, ale také výjimečného smyslu pro hudební architekturu a frásování, začal objevovat i na věhlasných koncertních pódiiích ve své „domovské“ Evropě: recitálový debut v londýnské Wigmore Hall klavírista uskutečnil v roce 1993, první vystoupení na londýnských Proms s orchestrem Philharmonia proběhlo o rok později, často se objevuje na Wiener Festwochen, Salcburském festivalu etc. Haefligerova muzikalita a hráčská přizpůsobivost se odrazily i na jeho spolupráci se špičkovými evropskými i americkými orchestry.

Haefliger je také vyhledávaným komorním hráčem, dnes často vystupuje s barytonistou Matthiasem Goernem, Takáčsovým kvartetem, a především se svou ženou, italskou flétnistkou Marinou Piccininiovou. Zvláštní místo v Haefligerově dramaturgii hraje osobnost Ludwiga van Beethovena. Také v Praze se můžeme těšit na klavíristovu beethovenovskou kreaci, a to hned na jeho obávanou „největší“ sonátu B dur, op. 106.

Letošní klavírní řada sestává z celkem osmi večerů a vedle jmen osvědčených – po dvou letech se do Rudolfiny vrací skvělý

Izraelec ruského původu **Boris Giltburg** – přivítáme osobnosti v Praze také dosud neznámé (např. spanilý turecký klavírní **duo sester Dördüncüových**) právě tak jako jména náležející ke světové extratřídě (Elisabeth Leonskaja). Z domácích interpretů pak dostanou šanci znamenitý a nedocenený Kožinův žák **Tomáš Víšek** a také **Adam Skoumal**, jehož recitál koncertní sérii v dubnu 2012 uzavře.

-vr-

Dvě hudební lahůdky z abonentní řady Stará hudba

V nadcházející koncertní sezóně příznivci starší hudby zcela jistě shledají, že „jejich“ abonentní cyklus, čítající osm koncertů, je bez nadsázky hvězdně obsazen. První hudební lahůdkou, která v úterý 27. září sezónu otevře, je koncert mnichovského **vokálního kvarteta Stimmwerck**.

Název ansámblu, který letos slaví deset let své existence, je odvozen ze starého hudebněteoretického termínu označujícího nástrojovou rodinu (např. zobcové flétny od sopránové po basovou). Renomovaný soubor se specializuje na renesanční vokální hudbu a v Praze představí ukázky z duchovního díla Ludwiga Senfla, významného skladatele 1. poloviny 16. století. Senfl se narodil kolem roku 1486 v Basileji a vyrůstal v kapele císaře Maxmiliána I., kde byl jeho učitelem věhlasný skladatel Heinrich Isaak (c1450–1517). V kapele pak působil jako zpěvák a notopisec až do jejího rozpuštění na počátku roku 1520 v důsledku císařovy smrti. Další útočiště našel Senfl po několika letech na dvoře bavorského vévody Viléma IV., kde setrval jako skladatel až do svého skonu (mezi lety 1542 a 1543). Dramaturgie koncertu velmi zajímavým způsobem přiblíží vnitřní rozporuplnost doby, kdy se Evropou nezdělitelně šířila reformace, která navzdory změnila její tvář. Ludwig Senfl, ač katolík, udržoval písemný styk s Martinem Lutherem a skladby, jež na koncertě zazní – mše „*Nisi Dominus*“ a moteta *Non moriar*, *Ecce quam bonum* a *In pace* – dokonce tomuto věhlasnému reformátorovi věnoval.

Druhý koncert abonentní řady připadne na úterý 8. listopadu a publikum se tentokrát dočká **francouzského souboru Douce mémoire** s uměleckým vedoucím Denisem Raisain-Dadrem. Vokálně-instrumentální uskupení vzniklé roku 1989 není pražským posluchačům neznámé. V uplynulých letech se tu představilo s několika projekty duchovního i světského charak-

teru. Tentokrát do Prahy přiveze svěží humor italské *commedia dell'arte* a tanečně rozjívěný repertoár italské *moresky*. Její tradice sahá až do středověku, název pak pochází z označení arabských obyvatel Iberského poloostrova – Maurů. Tanec tedy evokuje cosi cizího, divokého a nebezpečného, postupem času spíše pitoreskního až komického a nemusí nutně jít pouze o Maury, ale o neznámý a cizorodý element v domácí kultuře. *Moreska* se v 16. století těšila široké oblibě a našli bychom ji v tvorbě takových velikánů, jako jsou Orlando di Lasso, Orazio Vecchi, Luca Marenzio, Giovanni Croce, Claudio Monteverdi a mnoho dalších. Koncert je uměleckým vyústěním mezinárodního projektu s podporou Evropské unie *Na hranicích hudebního humanismu – slovanský svět a kultura Středomoří*, na němž se vedle francouzských, italských a chorvatských kolegů podílí i muzikologové a umělci z České republiky.

Jan Baťa

20. července 2011 **zemřel** ve věku 85 let **Jiří Ješ**, významný český novinář, publicista a komentátor, který v letech 1976–1988 pracoval ve FOKu v Koncertním jednání. Po únorových událostech roku 1948 byl vyloučen ze studia na vysoké škole a brzy na to zatčen a odsouzen. Ve vězení strávil pět let. Poté vykonával různá zaměstnání – Družstvo Znak Praha, Stavby silnic a železnic, ČSAO Liberec ad. V roce 1962 začal pracovat jako programový pracovník v Divadle hudby v Liberci. Postupně se stal významným organizátorem koncertního života v Liberci, v Ústí nad Labem a v Praze. Podílel se i na založení Kruhu přátel hudby. Řadu let působil i jako komentátor hudebního života. V roce 1995 získal jako první Cenu Ferdinanda Peroutky. Je autorem knihy *Co přines čas* (Academia, Praha 1997). Svou vzpomínku na působení v Koncertním jednání FOK publikoval v brožurě vydané k 75. výročí FOK, která je k dostání v naší předprodejní pokladně v Obecním domě, a také pod titulem *Jak FOK procházel mým životem* v 9. čísle tohoto periodika.

Zadáno pro partnery FOK

Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK se stal na jaře roku 2011 členem Česko-německé obchodní a průmyslové komory. Zeptali jsme se výkonného člena jejího představenstva pana **Bernarda Bauera**, jaký má členství v ČNOPK význam pro kulturní instituce a jaký má osobně vztah k hudbě a FOK?

Jaké výhody přináší členství v ČNOPK a jak z něj mohou těžit organizace činné v oblasti kultury?

Mezi kulturními akcemi a ekonomickou sférou často vznikají pozitivní synergetické efekty, které přinášejí výhody oběma stranám. Koncerty, divadelní představení nebo výstavy nabízejí dobrou platformu pro ekonomickou činnost: zážitek z kvalitního uměleckého vystoupení může být doprovázen setkáním v neformálním rámci, kde firmy případně mohou potkávat nové obchodní partnery. Na druhou stranu podniky coby sponzoři významně přispívají ke kulturní rozmanitosti i k zachování vysoké kvality kulturní nabídky a využívají těchto aktivit jako investice do vlastní identity a prestiže.

Německo a Českou republiku spojuje nejen dlouhá tradice hospodářské spolupráce. Také mnoho významných skladatelů a hudebníků pěstovalo přeshraniční kontakty a hledalo inspiraci v sousední zemi. Hudba má tu úžasnou vlastnost, že umí zprostředkovávat přes hranice zemí a kultur – totéž chce v ekonomické oblasti dělat ČNOPK. Proto podporujeme naše členy při navazování přeshraničních obchodních kontaktů a chceme zprostředkovávat výměnu zkušeností mezi českými firmami a podniky z Německa. Naším členským firmám nabízíme rozsáhlé poradenství a informujeme je o aktuálních ekonomických a hospodářsko-politických tématech. Z toho všeho může významně těžit i FOK.

Jaký máte osobně vztah k hudbě?

Hudba mě provází po celý život. Už od svých devíti let hraji na klavír, především klasickou hudbu. Koncerty vážné hudby rád navštěvuji také jako divák. V tomto ohledu je nabídka v Praze skutečně vynikající.

Který koncert FOK v sezóně 2011/12 si nenecháte ujít?

Oslovuje mě mnoho koncertů, ale plný kalendář mě bohužel nutí k tomu, abych svůj výběr silně omezil. Koncert 21. 1. 2012 se skladbami od Fryderyka Chopina a Franze Liszta jsem si ale poznamenal a už se na něj velmi těším!

Pocta Josefu Kajetánu Tylovi v nákupním centru PALLADIUM

PALLADIUM je nejen rájem pro milovníky nakupování, ale i místem, které na sebe váže bohaté historické dědictví. Umělecká díla umístěná u vstupů do kancelářských prostor z náměstí Republiky a z ulice Na Poříčí tak připomínají střípky věhlasné české minulosti. Jedním z nich je obraz „GENIUS LOCI/Josef Kajetán TYL“ od světoznámé české skládkové výtvarnice Dany Zámečnickové / *1945/, vévodící kancelářskému lobby na náměstí Republiky. Autorka se nechala inspirovat právě historií tohoto místa. V kasárnách Jiřího z Poděbrad, která se nacházela na místě dnešního PALLADIA, totiž v 19. století pracovně působil Josef Kajetán Tyl, zakladatel českého divadla a autor textu české hymny „Kde domov můj“. Výtvarnice na obraze

použila nejen portrét Josefa Kajetána Tyla, ale i jeho originální rukopis. Obraz je tvořený devíti panely z plexiskla, variabilních velikostí, které jsou z obou stran kryty skleněnými deskami. Na panely byla oboustranně vypálena digitální koláž, na niž bylo malováno, kresleno a škrábáno tak, aby panely složením za sebe vytvářely prostorovou malbu. Objekt svým průsvitem dosahuje specifického a magického výrazu a provokuje k proniknutí do vzdálených světů našich dějin. K návštěvě Vás zvou i další díla českých umělců, jako například fontánová plastika na Jezdeckém nádvoří nebo restaurovaná dřevěná konstrukce krovu jízďárny.

Více se o umění v PALLADIU dozvíte na www.palladiumpraha.cz.

PALLADIUM, kancelářské lobby na nám. Republiky

FOK rozdává 77 abonentek!

Na začátek 77. sezóny jsme připravili jedinečnou akci **1+1 abonentka zdarma**. Prvních **77 abonentů**, kteří si zakoupí předplatné na **Nedělní rodinný cyklus**, dostane jako dárek další abonentku na tento cyklus **zdarma**! Využijte této mimořádné nabídky a dopřejte sobě nebo svým přátelům čtyři krásná odpoledne v Obecním domě ve společnosti FOK a sváteční hudby. Předplatné v ceně **840 Kč** (na 4 koncerty) zakoupíte v pokladně FOK v Obecním domě.

Poslední možnost zakoupit abonentní vstupenky

Využijte ještě možnost ušetřit až 40% z ceny základních vstupenek zakoupením abonentní vstupenky na některý z orchestrálních či komorních cyklů 77. sezóny FOK. Abonentní vstupenky zakoupíte **vždy až do prvního koncertu příslušného cyklu**.

Ad libitum

V průběhu celé 77. sezóny si můžete zakoupit **abonmá Ad libitum** – vstupenky na 4 koncerty dle vaší volby se slevou 20%.

Pokladna FOK v Obecním domě
tel. 222 002 336, pokladna@fok.cz
www.fok.cz

Deutsch-Tschechische
Industrie- und Handelskammer
Česko-německá
obchodní a průmyslová komora

Stránku připravila Renata Pušová, vedoucí odd. PR

Výročí sezóny: Gustav Mahler (1860–1911)

Symfonie č. 6 a Píseň o zemi

„Moje Šestá symfonie přináší tajemství, na která si troufne teprve generace posluchačů, která dokáže přijmout a porozumět mým předchozím pěti“ napsal na podzim 1904 Richardu Spechtovi **Gustav**

Mahler. A i když od premiéry jeho **Symfonie č. 6 a moll** 27. května 1906 v Essenu uplynulo více než sto let, některé otázky spojené s touto symfonií stále zůstávají otevřené. Její celkový rozvrh je asi „nejklasičtější“ ze všech Mahlerových symfonií, včetně na počátku dvacátého století již ne zcela „moderní“ doslovné reprízy úvodní části – expozice první věty *Allegro energico, ma non troppo. Heftig, aber markig*. Šestá symfonie je čistě instrumentální, má jen čtyři věty včetně standardního Scherza a věty pomalé – Andante. A tady nastává první problém. Pořadí vnitřních vět *Scherzo* a *Andante*. Nikdy předtím a nikdy potom neměl samotný autor takové pochybnosti o pořadí vět svých symfonií. Již v autografu měnil Mahler původní pořadí (*Scherzo* jako druhá věta a *Andante* jako věta třetí) a v pořadí Andante-Scherzo zazněla Symfonie i ve světové premiéře a při dalším uvedení v Mnichově (8. listopadu 1906). V Berlíně zazněla ještě dříve 8. října 1906. Jen pro zajímavost: v Praze byla poprvé uvedena skoro přesně před sto lety – 28. ledna 1912 (ve stejném roce jako Symfonie č. 8). Ve Smetanově síni Obecního domu ji hrála Česká filharmonie, dirigoval Vilém Zemánek. I když dnes převažují dirigenti, kteří se kloní k „prapůvodnímu“ a Almou Mahler pro Willema Mengelberga potvrzenému pořadí (její telegram z roku 1919: „erst Scherzo, dann Andante“) – Herbert von Karajan, Georg Solti, Leonard Bernstein, Michael Tilson Thomas, Seiji Ozawa, Rafael Kubelik, Zubin Mehta či James Levine, existují i nahrávky stejně významných dirigentů, kteří zvolili opačné pořadí. Například Claudio Abbado, Sir Charles Mackerras, Simon Rattle, Lorin Maazel nebo Daniel Barenboim. Václav Neumann na své nahrávce z roku 1979 v rámci kompletu symfonií Gustava Mahlera zvolil dnes stále častěji prosazované a prováděné „původní“ pořadí – *Scherzo-Andante*.

První uvedení Symfonie č. 6 a moll ve Vídni 4. ledna 1907 přináší další „otázku“. Přívlastek „Tragická“, s nímž sice Mahler podle svědectví Bruno Waltera do jisté míry souhlasil a někdy jej i používal, ale zároveň si byl vědom jeho neadekvátnosti. Někteří autoři dokonce uvádějí i další charakteristiky tohoto díla – hovoří o symfonii jako o „heroické“ nebo „faustovské“. Přívlastek „tragická“ postihuje mnoho

obsahových rysů tohoto díla – hned v úvodu se objevuje důležitý tematický prvek: A dur kvintakord mění se snížením durové tercie v mollový kvintakord za doprovodu úderů tympánů. A úder osudu jsou slyšet i ve finální větě – dokonce několikrát. Stejně tak žánr pochodu a pochodové intonace jako by postupovaly zejména první a závěrečnou větu. Gustav Mahler začal komponovat toto dílo v červenci 1903 v Maierniggu a symfonii zde o rok později dokončil. Uprostřed největší životní pohody, jako uznávaný a velmi úspěšný šéf Vídeňské dvorní opery, manžel jedné z nejkrásnějších vídeňských dívek Almy Schindler a jako čerstvý otec dcery Marie Anny (3. prosince 1902) a Anny Justiny (15. června 1904). V této souvislosti uvádí celou řadu svědectví a komentářů zejména Alma Mahler – tak například píše o jednom z témat první věty (je to téma ve smyčcích v F dur), že je „jejím“ obrazem, rovněž uvádí, že ve třetí větě je zobrazena nemotorná chůze jejich malých dětí (i když druhá dcera ještě ani nemohla chodit) a snaží se tak interpretovat symfonii částečně jako jakýsi obraz „domácích“ poměrů. Z jejího pera pochází i obraz Mahlera, který se této skladby při premiéře „obával“. Je tomu skutečně tak? Cítil z ní jakousi tragickou předtuchu, reagoval na ne zcela taktní připomínky Richarda Strausse, který kritizoval instrumentaci, měl další důvody, které již neznáme? Opět lze velmi těžko na tyto otázky odpovědět. V každém případě Mahler užil v poslední větě své symfonie dalšího bicího nástroje – dřevěného kladiva, které dvakrát (třikrát) udeří (v prvním vydání partitury uvádí Mahler tuto poznámku: *Kurzer, mächtig, aber dumpf hallender Schlag von nicht metallischen Charakter*). Alma píše o „úderech“ osudu a rozvádí podrobně každý z nich, včetně posledního, který měl podle ní symbolizovat pád hrdiny, tak jako když klesne podtátný strom. I tady je opět další hádanka. Původně měl Mahler na mysli pět takových úderů, v prvním vydání symfonie z roku 1906 (C. F. Kahnt. Leipzig) jsou tři a Mahler pak ještě v průběhu dalších revizí třetí zrušil. I tady ovšem někteří dirigenti tento třetí úder kladivem vracejí na původní místo – těsně před závěr poslední věty do taktu 783. Šestá symfonie je v každém případě jedním z největších děl Gustava Mahlera a zároveň jednou z nejvýznamnějších symfonií dvacátého století. I když svým vnějším ustrojením navazuje nejvíce na velkou tradici Beethovena, Brahmsa a Brucknera, je svým obsahem a hudebně výrazovými prostředky

zcela nová a i dnes aktuální. Dnešní posluchač v ní vyslyší nejen velké tragické a heroické intonace, ale i momenty kontemplace a zvláštních paradoxů. Často právě na vrcholu největšího štěstí život může přinášet počátky tragických momentů, ale i naopak. Je to symfonie hledající smysl existence, každý z jejích přívlastků, o nichž jsem psal – „tragická“, „heroická“, „faustovská“, přináší část jejího poselství. I to, že se vzpírá jakémusi zcela jednoznačnému z nich, i fakt, že stále zanechává mnoho otázek (často je důležitější hledat než nalézat) svědčí o její velikosti. Zatímco svoji Šestou „Tragickou“ symfonii píše Mahler ve chvílích svého největšího životního i profesního štěstí, **Das Lied von der Erde, Píseň o zemi** vzniká ve zcela jiných okolnostech, skutečně již tragických. Píseň o zemi je skladbou, která bývá často označována jako Mahlerův epilog. Má to mnoho důvodů. Autor ji dokončuje rok a půl před svojí smrtí a samotná volba titulu a textů naznačuje, že se v ní autor skutečně chce někam vrátit, něco uzavřít nebo zrekapitulovat. I některé vnější okolnosti potvrzují tuto charakteristiku. Zatímco v případě Osmé symfonie Mahler zažívá při její premiéře v Mnichově 12. září 1910 největší triumf svého života, premiéry Písně o zemi (stejně jako Symfonie č. 9 a nedokončené Symfonie č. 10) se už Mahler nedožívá, jejím dirigentem je 20. listopadu 1911 v Mnichově Bruno Walter. Právě jemu ukázal Mahler při cestě z Toblachu (dnes Dobbiacco) do Prahy v proslulém Vídeňském hotelu Meissl und Schadn 5. září 1908 první verzi či náčrty toho díla. S největší pravděpodobností pracoval na tomto díle v létě 1908 a poslední dokončovací práce provedl v září 1909 na území naší republiky v Hodoníně, jak o tom svědčí i jeho korespondence. 22. září 1909 se setkal s Bruno Walterem ve Vídni a představil mu svoji dokončenou Píseň o zemi jako „*Sinfonie in Gesängen*“. Před kompozicí tohoto díla Mahler obvykle sahal ke dvěma literárním zdrojům – ke sbírce německé lidové poezie Des Knaben Wunderhorn, poezii Friedricha Rückerta (pomijím samozřejmě texty Johanna Wolfganga Goetheho a středověkou sekvenci Veni creator spiritus použitou v Symfonii č. 8). Ke sbírce německého literáta Hanse Bethgeho, tedy k překladům čínské poezie, se dostal Mahler s největší pravděpodobností někdy po 7. říjnu 1907, tedy v nejtěžším roce svého života, kdy mu umírá dcera, dozvídá se o nemoci svého srdce a musí opustit Vídeňskou operu. Někteří badatelé však uvádějí, že tuto

sbírku dostal Gustav Mahler ke svým 48. narozeninám, tedy až 7. července 1908, Alma Mahler v pamětech uvádí, že ji Mahlerovi daroval rodinný přítel Dr. Theobald Pollak s pro ni velmi charakteristickou poznámkou („*Er war ungetauft und leidenschaftlicher Jude*“). V každém případě si Mahler z těchto překladů čínské poezie vybral a upravil, respektive doplnil následující části: *Das Trinklied vom Jammer der Erde* (Li-Tai-Po [701–762]), *Der Einsame im Herbst* (Tschang-Tsi [cca. 765–ca. 830]), *Von der Jugend* (Li-Tai-Po), *Von der Schönheit* (Li-Tai-Po), *Der Trunkene im Frühling* (Li-Tai-Po), *Der Abschied* (Mong-Kao-Yen [689/691–740] und Wang-Wei [698–761]). Verše odrážejí především motivy nostalgie a loučení – hned úvodní část *Dunkle ist das Leben ist der Tod o temném životě a smrti*, ale i tady se objevuje další motiv, který pak jako by provází celé dílo a kulminuje zejména

v závěrečné části *Abschied* (*Obloha se věčně modrá a země / bude věčně stát a vykvétat na jaře / ty ale člověče, jak dlouho budeš žít?*). I s onou otázkou života a smrti. Píseň o zemi je dílem na rozhraní života a smrti, ale ještě s důrazem na slově život. O tom svědčí například korespondence při dokončování, ale i některé části jako je *Jaro, O kráse, Opilý na jaře*. I zde se však setkáme vždy s jistou dávkou melancholie. I samotný fakt, že Mahler po své Osmé symfonii nepíše Devátou, z příslušné obavy před definitivním číslem devět, které znamená od dob Beethovena konečný počet a píše právě Píseň o zemi a pak teprve Devátou symfonii. A tak, použijeme-li – samozřejmě trochu zjednodušující zkratku, je Píseň o zemi dílem návratu a loučení (ostatně ta nejzávažnější závěrečná část *Abschied* se tak přímo jmenuje) na rozdíl od děl následujících jako je Symfonie č. 9 nebo nedokončená

Symfonie č. 10, které již spíše tematizují smrt. Hudebně se často zdůrazňuje pentatonický charakter některých melodických linií, je možná nejnápadnějším znakem, ale samozřejmě, že ne jediným a ani ne nejvýraznějším, ani tady nepřestává Mahler být Mahlerem. Ještě zajímavější detaily tohoto návratu odhalil ve svých analýzách dirigent Michael Tilson Thomas, když ukázal na spojitost úvodního motivu poslední věty *Písně o zemi* s první větou cyklu *Písně potulného tovaryše*. Nazval tuto figuraci „hudební piruetou“ a ukázal i na kořeny tohoto melismaticky zakotveného motivku v čtení Tóry. *Píseň o zemi* lze považovat za zvláštní typ syntézy (*coincidentia oppositorum*) symfonické a písňového žánru, symfonický cyklus v písních s rozsáhlou závěrečnou vokální symfonickou větou *Abschied*. Často se citují i slova z dopisu Bruno Walterovi (z 18. července 1908) o tom, že Mahler chce (či musí?) znova začít. „*Ich muß eben ein neues Leben beginnen – bin auch da volliger Anfänger*“. Samozřejmě, že v tom byl nejen odraz tragického roku 1907, kdy se Mahlerovi zhroutil celý život – zemřela mu dcera, dozvěděl se o své srdečné chorobě a musel odejít z pozice šéfa Vídeňské dvorní opery, rovněž manželství s Almu směřovalo nezadržitelně k známému konci. Odráží se zde i snaha vrátit se někam do světa jistot – možná do krajiny dětství, ale podle mého názoru ještě hlouběji! Mahler cítil, že se začíná hroutit „jeho“ okolní svět, Rakousko-Uhersko Prosinčové ústavy, jakkoliv nedokonalé, přece jenom dostatečně korektní, aby umožňovalo ne zcela ideální, ale přesto ještě slušné soužití různých národů, národností, ras a konfesí. Tento Mahlerův životní a filozofický návrat je zřejmý zejména z poslední části *Abschied* (Rozloučení) a není o něm pochyb, protože klíčový úvodní verš doplnil do poezie on sám: „*Ich wandle nach der Heimat, meiner Stätte Ich werde niemals in die Ferne schweifen / Still ist mein Herz und harret seiner Stunde!*“ – „*Chci najít rodnou zem, svůj domov / už nebudu se toulat nikdy v dálkách / mé srdce klidné je a čeká na svůj čas*“)

Jiří Štilec

Píseň o zemi

12./13. 10. 2011, 19.30, Obecní dům, FOK, Jiří Kout

Symfonie č. 6

19./20. 10. 2011, 19.30, Obecní dům, FOK, Zdeněk Mácal

FOK na nových nahrávkách

Věčný nepokoj srdce

Zdeněk Šesták – Orchestrální skladby / Composition for Orchestra,

Paměť – Koncert č. 1 pro housle a orchestr dechových nástrojů, harfu, celestu, gong a tympány „Sursum corda” – Symfonie č. 6 „Věčný nepokoj srdce” – Euripides – Koncert pro violu „Sokratovské meditace” – Symfonie č. 5 „Chronos”

Symfonický orchestr hl.m. Prahy FOK – Česká filharmonie – Symfonický orchestr Českého rozhlasu – Moravská filharmonie Olomouc

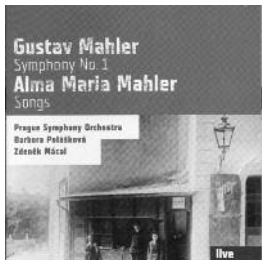
2 CD – booklet česky a anglicky – Radioservis 2010

Jméno muzikologa, hudebního organizátora a popularizátora Zdeňka Šestáka (*1925) je v české kotlině spjata zejména s odkrytím neuvěřitelně bohaté hudební tradice v jeho rodných Citolibech. Jména jako Václav Jan a Karel Blažej Kopřiva, Jan Adam Gallina či Jan Nepomuk Vent jsou již pevně zasazena v dějinách české hudební kultury. Zdeněk Šesták je však především skladatel, a to skutečný *compositor doctus*. Má totiž nejen hudební vzdělání – Pražská konzervatoř (profesoři Emil Hlobil a Miroslav Krejčí) a muzikologie na Karlově Univerzitě u Josefa Huttera, ale také filosofické – studoval u profesora Jana Patočky.

Nedávno vyšlá kompilace *Zdeněk Šesták, Orchestrální skladby* představuje Šestáka jako skutečného kompozičního mistra, velkého symfonika. Na dvou nosičích se objevuje šest děl v tomto pořadí: první CD – *Paměť*, symfonická variační freska (1983), *Koncert č. 1 pro housle a orchestr dechových nástrojů, harfu, celestu, gong a tympány „Sursum corda”* (1981) a *Symfonie č. 6 „Věčný nepokoj srdce”* (1979). Druhé CD by pak šlo označit jako antické, vždyť obsahuje skladby *Euripides*, dramatická variační freska (2001), *Koncert pro violu „Sokratovské meditace”* (1982) a *Symfonie č. 5 „Chronos”* (1978). Tento vydavatelský počín je také jedinečný v tom, že se na něm představují nejvýznamnější české orchestry: Česká filharmonie se Zdeňkem Mácalem, SOČR s Ondřejem Kukalem, Jiřím Pinkasem a Markem Štilcem, Moravská filharmonie Olomouc s Jaromírem Nohejlem a konečně Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK s Jiřím Malátem. Posledně jmenovanému byl svěřen kus nejrozsáhlejší, přes půlhodiny trvající čtyřvětá *Symfonie č. 5*. Jde zároveň o nahrávku nejnovější, a to z prosince roku 2009.

Co platí pro symfonii *Chronos*, vztahuje se potažmo na celé zde představené dílo. Samozřejmě ne z důvodu nějaké monotematicnosti či zaměnitelnosti. Naopak jde o dílo mnohovrstevnaté a bohaté. Má však společné znaky – neobyčejně pestrá struktura, jak formální, tak zvukovou. Dále jasný, pregnantní, často ostinatý rytmus, který má na svědomí dojem jakoby neustálého pohybu, onoho „věčného nepokoje srdce”. Zároveň jde o partitury kladoucí na interprety vysoké nároky, zejména pak na dechovou složku. Ze snímku je znát, že Šesták našel ve zmíněných interprettech opravdu důstojné partnery, zkrátka přítomná prezentace Šestáka-symfonika má špičkovou úroveň.

Martin Rudovský

Světlo ve tmě

Gustav Mahler 1. Symfonie D dur / Alma Maria Mahlerová Sedm písní

Barbora Polášková – mezzosoprán, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Zdeněk Mácal – dirigent

Nahrávky Symfonie č. 1 D dur Gustava Mahlera a Sedmi písní Almy Marie Mahler (UP 0134) byly pořízeny „live” na festivalu Hudba tisíců 18. května 2010 v Jihlavě (Symfonie č. 1) a 20. února 2011 (Písně) ve Smetanově síni v Praze.

1 CD – booklet anglicky, německy a česky – Arco Diva pro Kraj Vysočina 2011

Srovnávací pole nahrávek Mahlerovy První symfonie je dnes takřka nepřehlédnutelné, takže každá další a zejména záznam koncertu, představuje velmi obtížný úkol. Zdeněk Mácal a Pražští symfonikové se představují především velmi reliéfním, plastickým zvukovým obrazem, dokonale prokreslují všechny motivy. Od úvodního průzračného až nebesky rozestřené „obrazu přírody”, přes všechny další typické skladatelovy polohy až k závěrečnému heroickému finále, v němž jak dirigent, tak orchestr ukazují, že přes zmíněnou konkurenci mají v mahlerovské interpretaci velmi čestné postavení. Tempa volil Zdeněk Mácal spíše rychlejší, energická, ale nikde nejsou přehnaná, všude je naprosto zřetelná artikulace, kontrasty vycházejí dostatečně ostře, ale nenarušují celkovou ústrojnost kompozice. Zejména třetí věta, která na některých nahrávkách působí až příliš kolážovitě, vychází sice rozmanitě, ale zároveň neztrácí vnitřní jednotu. Velmi dobře znějí všechny nástrojové skupiny, plné a hedvábně lesklé smyčce, „česky” měkké lesní rohy, intonačně jisté trubky. Prostě a stručně: po všech stránkách včetně té zvukové – zdařilá nahrávka!

To samé platí plnou měrou o live nahrávce, na které se s Pražskými symfoniky a stejným dirigentem Zdeňkem Mácalem představila v tom nejlepším světle mladá mezzosopranistka Barbora Polášková. Její hlas je v Sedmi písních Almy Marie Mahlerové velmi vyrovnaný, sytý, dostatečně barevný a plastický ve všech polohách. Celkový projev Poláškové je zároveň velmi inteligentní, i z nahrávky je znát, že velmi dobře rozumí obsahu interpretovaného textu.

V tomto případě jsou to ne příliš často nahrávané písně Almy Marie Mahler. Alma je původně napsala s doprovodem klavíru. Až v roce 1995 písně instrumentovali Colin a David Matthews pro symfonický orchestr. Na nahrávce jsou čtyři písně z první skladatelčiny sbírky: *Die stille Stadt, In meines Vaters Garten, Laue Sommernacht, Bei dir ist es traut*, další tři písně pocházejí z tištěného vydání v roce 1915: *Licht in der Nacht, Waldseligkeit, Erntelied*.

Václav Tachecí

Obě nahrávky můžete zakoupit v předprodeji pokladně FOK v Obecním domě.

Chcete se nás na něco zeptat? Máte komentář k našim koncertům či periodiku FOKUS? K dispozici je Vám diskusní stránka na www.fok.cz.

FOKUS

Vydává: Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, nám. Republiky 5, Praha 1, www.fok.cz

Šéfredaktor: Petr Daněk (p.danek@fok.cz)

Vychází 3x ročně (duben, září, prosinec)

Foto: Filip Habart (s. 1), Alena Málková (s. 2), Dagmar Kneřová (s. 3,4), Jan Mach (s. 4), Břetislav Přeč (s. 5), Markéta Malinová (s. 6) a archiv FOK.

Grafická úprava: Jan Jiskra. Sazba: Jan Bouček, TYPO+

Tisk: Typos, s.r.o.